Пастухи і вівці

Геннадій Ковалевський

(майже байка)

Козел як символ на чолі отари.
Ступає гордо і пружинить крок,
Рогами ледь не зачіпає хмари,
На шиї в нього кований дзвінок.
Теленькає собі із кожним рухом,
Впізнаваний здаля пастушим вухом.

Бо ж він вожак, він лідер, головний,
Собі і іншим годен дати раду,
Не рівня йому вівці й барани,
Пастух, дивись, і той іде позаду.

За цапом дружно кушпелить отара.
Безклопітно бреде у хмарі куряви,
Ген-ген за пагорбом лишилася кошара,
Ботей прямує в пошуках трави.

Та хоч пастух і замика процесію
І скромно йде у самому кінці,
Однак це він керує усіма процесами,
Без його дозволу не бекнути й вівці.

І саме він належним чином дбає,
Піклується про всії ті роти:
Чи кожен підданий достатньо паші має,
Й до водопою чи безпечно підійти?

А ще в отарі він тримає лад,
Гурт оберігає від напасті,
І цей суспільно визнаний уклад
Цілковито контролює пастир.

І скільки би козел не гонорився,
Скільки би не бив об землю ноги,
Спробував би раз не підкорився,

Вівчар йому б швиденько вправив роги.

А добрий пастир має й добрих псів,
Та й рушницю як же тут не мати,
Боронитись щоби од вовків,
Аби гурт міг безтурботно жирувати.

Блажен козел! Благословенні вівці!
Яким Бог мудрого отарника послав,
Що незамінний на своєму місці.
Він душу й серце в тую справу вклав.

І горе там, де нерозумне стадо
Під себе підобгав такий собі Баран.
Крутий, як кажуть, все у нього ладом
– І з грішми,
І зв'язками,
Хоча зростав в отарі поміж нами.
Такий, як всі – не праведний, не грішний…
Таж підозрілим є матеріальний стан!

Спитатися ж, якось воно незручно,
Не прийнято таке серед овець.
Для НАЗЕКа ж то клопоти докучні:
Ну, гроші й гроші,
Маєш – молодець!
Хоча могли б спитати і про статки:
А де узяв? А чи сплатив податки?

Щоправда свій матеріальний стан
Для ЗМІ озвучив все-таки Баран.
І пояснив його наступним чином,
Що для підозри – жодної причини.

Мовляв, батьки ті важко гарували,
На буйних пасовищах провели життя
І паслися не абиде попало,
Працюючи на власне майбуття,
Жирку таки чимало нагуляли.

Хай так. І став Баран як пан!

І щойно місце він своє посів,
Та твердо взяв до рук криву ґирлиґу,
Найперше – погостив добряче псів,
Щоб розтопити ворожнечі кригу.

А щоби добре пси запам'ятали
Хазяйську руку і дивились в вічі,
На ту платню, котору вони мали,
Він ще поклав з них кожному удвічі.

А далі тут же, за оцим столом,
Призвав Козла (стояв отут, навпроти),
Прилюдно обізвав його козлом
І без причини витурив з роботи.
Та ще й грозився нацькувать сторожу,
Коли той ще хоч раз зайде за огорожу.

Вакансію ж Баран зберіг для брата,
В помічники обрав собі куму,
До охорони він приставив тата,
Главбухом, сам не зна чому,
Мо' сп'яну, узаконив свата.
Очолив офіс завдяки уму
Свояк, а менеджерами стали небожата.

І так швиденько, крок за кроком –
Законно, інше і не довести,
Посіли друзі ненароком
У товаристві всі пости.

І чхать Баран хотів на пересуди,
У нього на все відповідь одна:
– А ти давай… іди… подай до суду…
– Що рівнозначно: – Та пішов ти на!..

Як результат, пси сплять і в вус не дують,
Бізнес-партнери в шкоді абиде,
А водопій на днях приватизують.
Он техніку зігнали – аж гуде!

Казали, ніби буде спа-готель,

Із лазнею, басейном, номерами.
Вже провели й відчуження земель,
Уже й угода є поміж козлами.

– А як же водопій? – питаються окремі.
– Як же отара буде без води?
– Ну, ти вахла-ак!.. І явно що не в темі.
Все порішаєм. Йди і не тринди!

Ви знаєте, чому його закрито?
Бо СЕС знайшла там підозрілий вірус.
І тую воду небезпечно пити,
Ані тобі на місці, ні на винос.
– Таку заяву на усю спільноту,
Зробив Баран, з'явившись на роботу.

– Та керівництво в креативний спосіб
Знайшлося, як зарадити біді.
Не розумію я, чому і досі…
– Баран пошкріб копитом в бороді,
– ніхто до цього ще не докумекав.
Колишня влада й справді недалека.

Однак усе ж ми віднайшли спромогу,
Й звернулися до фахівців тоді,
І ті нам обіцяли допомогу.
Вони ж бо зуби з'їли на воді.
Тож щоби вам не йти до водопою,
Вода віднині буде привозною!

– Загал одразу вдався до огрому…
Баран здійняв над натовпом папір:
– Ось бачите, і я ручаюсь в тому,
Вода від завтра буде в кожен двір!
– Промовив він і обіперсь на тин.
– Доїзд нам обіцяли сім хвилин.

Оплата, звісно, суто символічна,
Платити будем лише за бензин…
– Писалася картина ідилічна
Тремким туманом з річкових низин.

– А щоби все оце могли ви мати,
Я мусив увесь шарм застосувати.

Ну от! Щоб бізнес свій у нас вести,
Озвучив спонсор неодмінний тренд:
По-перше, схема пий або плати,
По-друге, гроші, звісно ж, наперед.

– Таж це порушення свобод і прав овечих!..

– Я підписав новий закон, до речі.

Стоїть громада у важкій задумі,
Шкребе за вухом, – От і напилися…
Нагальні рішення відшукує у тлумі
Невтішних дум, що в головах сплелися.

Та й розійшлися вівці, розбрелися.
Котрийсь, дивись, махнув на "пе-ем-же",
Другі на заробітки подалися
І, кажуть, призвичаїлись уже.

А дехто, жадно прагнучи достатку,
Набрав до лиха для ґешефту краму,
Однак сплативши геть усі податки,
Заледве зміг прикрити місце страму.
Та більшість так і не змінила звички,
Скубе і далі миршаву травичку.

Зелені луки – ті уже за гроші.
Суспільне джипом столочив Баран…
Німують вівці коло огорожі,
Пасуть очима трав'янистий лан.

Випрохують хоч би якусь роботу,
На будь-яких умов, без умов,
Бо класти щось же треба їм до рота,
І вчора, і сьогодні – знов і знов…

Коли ж їм зайде в голову дурниця,
Ще й вимагати трудову угоду,

Порада тут, що краще вже синиця,
Аніж на двері вам укажуть з ходу.

Не варто думати про пенсії і стажі,
Коли туман голодний в голові,
Бо принципові – мертві персонажі,
А безпринципні ті іще живі.

Тирлується беззахисна отара,
Сьогодні он знайшли чиїсь кістки,
А з-за кущів, немов якась примара,
Чатує страх. А може, хижаки?!
Казна пустує, мізерні видатки,
Громада, бач, не сплачує податки!

Натомість шефа псячої сторожі
Взяли за руку прямо в кабінеті.
Та він не впав, як деякі, у дрожі,
Гарчав, що всіх замочить в туалеті.

Кричав у камеру, що це підстава,
(А камер там було таки чимало),
Що це замовне і не мають права…
А все це проти нього сфальшували!
– Керують же усім тут вороги,
Оскільки Вовк лиш повернув борги…

Коли ж на псину одягли кайданки,
Він ніби трохи підібрав хвоста.
Хоча й справляв із викликом мовчанку,
Та зиркав хижо, мабуть, неспроста.

Вели крізь натовп, заломивши руки,
Щільним кільцем означивши табу,
Озброєні і чорні, ніби круки,
Призначенці з підрозділу НАБУ.

На ранок, згідно правила і права,
Собачий шеф з'явитись мав у суд,
Аби Феміда розібрала справу.
І той з'явився. Вчасно. Без облуд.

Мир відступився, даючи конвою
Робити так, як їм велить система.
Аж ні! Без варти, пес прибув "швидкою",
В оточенні медичного гарему.

Лежав на ношах під картатим пледом
З очима, як в побитої собаки,
Нещасний, тихий, мов улитий медом,
І скімлив час од часу, неборака.

Скосивши оком, де стояла преса,
Він забажав сказати кілька слів,
Про змову, політичні інтереси,
Інтриги ненависних ворогів,
Жагу їх підлих душ до мстивого азарту…
– Ну от! І довели коли б не до інфаркту.

Згадав про все, а про хабар – ні слова!
– А як же щодо вашої заначки?
– Вам смішки… А людина нездорова.
Негоже насміхатися з болячки!

Коли ж ви натякаєте на гроші,
Що за цей час вже обросли плітками,
То знайте, жив я скромно, без розкошей.
Ця справа шита білими нитками.

– Але ж погодьтесь, долари – в мішках!..
Ви за життя би стільки не зібрали.
– Дарма ви так. Усе в людських руках.
Та і батьки, скажу вам, помагали.

Отак по крихті і збирав роками.
А тут свята: заходили, вітали…
Звичайно ж, не з порожніми руками.
Колеги, друзі… Офіс засівали.
І хай це як не дивно вигляда,
Та певну лепту вніс і Коляда…

А ось і суд – підозрюваний, слідчий,
Клопоче він про запобіжний захід.

А пес лежить – хоч плюй йому у вічі,
І байдуже йому на прокурорський закид.
Розлігся в ношах, слухає по справі,
Це ж треба – вклався на підсудній лаві!

– Сприяв міграції за межі пасовища,
Де на овець уже чигали хижаки.
Його ж, ймовірно, "кришували"… звище.
Такі, як цей, всього лиш пішаки.

Цими словами слідчий прокурор
Обґрунтував чиновнику підозру,
І на арешт прохав у суду дозвіл,
Чим спричинив справжнісінький фурор.
Хапкий же й артистичний пес натомість
При цьому раз поз раз втрачав свідомість.

– Відтак за завдану державі шкоду,
Бо ж на мільйони обікрав скарбницю,
Провинник має втратити свободу
І на довічно сісти у в'язницю.

А ще, окрім як злодія скарати,
Всі збитки мусить він відшкодувати.
На цих словах, – бач, очі смутку повні –
Пес, вкотре вже, узяв і знепритомнів!

За хвильку повернувшись з забуття,
Не втративши при цьому суть розмови,
Цюцько не висловив ні краплі каяття,
А знов подав себе, як жертву змови.

– А що стосується нестачі в стаді,
Якщо якісь недоліки й були,
Усі претензії, прошу, – колишній владі.
Вони корупцію в отарі розвели!

Ось так якось повзе процес роками,
Хворіє пес, відстрочують суди,
Платню, щоправда, він отримує так само,
Хистка ж Феміда ні туди, ані сюди.

А пес хапається усе за серце справно –
То зліва воно в нього, а то справа.

І от, нарешті, дочекались суті.
– Прошу всіх встати – суд іде!
До зали в мантіях заходять судді.
Мов вітерець легенький в залі – "Де?"
"Чому на слуханні відсутній цей облуда?
Чи знову не з'явився він до суду?"

Суддя, підвівшись, грізно сповістив,
Отут і зараз розглядати справу.
Дарма, що пес неявку допустив,
Він-бо не вперше зловживає правом.

– Відтак по справі: злочин – наяву.
Карати слід, і хай суспільство знає,
Закон на стражі, й кари булаву
Він міцно у руках своїх тримає!

І все-таки тут є один нюанс.
Особу цю взяли до криміналу.
Це визвало суспільний резонанс,
А доказів у слідства втім замало.

Й хоча цей пан і визнає вину,
Та співпрацює гаряче зі слідством…
– Суддя багатозначно кашлянув,
На мить думок відкривши лицемірство.
Чи то мана, чи потойбічний страх,
Чи й справді, що пороблено в судах!

– Отож суд вирішив: провину – довести,
Або ж закрити цю нікчемну справу,
На пса нашийник електронний одягти
І відпустити під значну заставу.
Але оскільки "соціалка" не зроста,
Застава в розмірі – овечого хвоста.

А поки суд та діло – пес чкурнув.
І ніби розчинився за туманом.

Були плітки, що у басейн пірнув,
А виплив уже десь за океаном.
Це ж треба, отаке утнув –
Пів світу під водою перетнув!

Щоправда нині це не дивина,
Таких-от віртуозів є чимало,
Нахабство їхнє вже сягнуло дна,
Та цим "елітам" все, дивись, замало.

"Стрижуть" народ зухвало і безбожно,
Який їх і підніс над нами,
Не слуги вони нині, а вельможі,
Котрі цинічно кличуть люд козлами.
То, може, час порядок навести,
Та прищемити ненажерам їх хвости?!

2023 р.